

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңесінің төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ 2013ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

SD 1212 «Саптық дайындық»

Модулі ZhAD 22«Жалпы әскери дайындық » мамандығы 5B010400 –
«Алғашқы әскери дайындық»

Әскери-техникалық институты

« Алғашқы әскери дайындық» кафедра

Оқу жұмыс бағдарламасы: Алғашқы әскери дайындық кафедрасының аға оқытушылары Ашымовпен және Талипов К.А, ассистент Ж.М.Шотанова құрастырылған.

«Алғашқы әскери дайындық» кафедра отырысында талқыланды

Хаттама № _____ « ____ » _____ 2013 ж.
Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2013 ж.
(қолы)

Әскери-техникалық институтының әдістемелік бюросымен бекітілген

Хаттама № _____ « ____ » _____ 2013 ж.
Төрәйім _____ « ____ » _____ 2013 ж.
(қолы)

Оқытушы туралы мәлімет және байланыс хабарламалары

Талипов Кайрат Адилбекович, аға оқытушы;

Ашимов Ернат Тилеугазиевич, аға оқытушы;

Шотанова Жайнат Маратокна, ассистент.

«Алғашқы әскери дайындық» кафедрасы ҚарМТУ-ң Әскери кафедрасы оқу корпусында Юбилейная 33), 218 аудиторияда орналасқан, байланыс телефоны 44-08-93.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиттер саны	Сабақтардың түрі				СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
			Қосылған сағаттар саны		СОӨЖ сағаттары	Барлық сағаттар саны			
			Дәріс сабақтары	Практикалық сабақтар					
1	3	5	30	15	45	90	45	135	емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Саптық дайындық» пәні 5B010400 мамандығы бойынша студенттер үшін базалық цикл құрамына кіреді, студенттердің алғашқы әскери дайындықтың құқықтың негіздері бойынша білім қалыптастырады және оның мәні азаматтарды ҚР Қарулы күштерінде қызмет етуге дайындау.

Пәннің мақсаты

«Саптық дайындық» тәртібі жоғарғы санаттағы білікті мамандар даярлауды мақсат етіп қояды, сапасы жоғары, көлемді білім алатын БӘД бакалавр қызметінің міндеттерін жоғарғы дәрежеде орындайтын ҚР конституциясының негізгі ережелерін білетін ҚР президентінің жарлықтарын, ҚР әскери доктринасын, ҚР қорғаныс және қарулы күштер туралы заңын, азаматтардың және арнайы тұлғалардың елімізді қорғау туралы міндеттерін жастардың алғашқы әскери дайындықтағы міндеттерін және ҚР Қарулы күштер құрамында қызметін өтеу ретін білетін жастарды тәрбиелеуді мақсат етеді.

Пәннің міндеттері

ҚР конституция негізгі ережелерін, ҚР заңдарын, ҚР президентінің мемлекетті қорғау туралы азаматтардың міндеттерін, ҚР үкіметінің жастарға БӘД бойынша қойылған негізгі талаптарын үйретеді.

Бұл тәртіпті үйрену барысында студенттер міндетті:

- ҚР конституциялық негізін, мемлекеттік жүйедегі қарулы күштердің ролі мен орны, ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің кепілі екендігін

білуі тиісті.

- мемлекеттің ең маңызды міндеті - Отанды қорғау;

- Қазақстан Республикасының қарулы күштері және әскери бөлімнің Жауынгерлік туығы нышандары туралы;

- Отан сүйгіштік және интернационализмның мектеп Қазақстанның қазіргі әскерлері туралы.

білу:

- барлығына ортақ әскери міндет және әскери қызмет туралы Қазақстанның республиканың заңының талаптары»;
- Жастардың Бастапқы әскери әзірлеуі туралы жағдай;
- қорғаныстың істері бойынша басқарулары бар байланыстың формалары және бөлімдермен, әскери аздап;
- Қазақстан Республикасының Әскери доктринасының негізгі ережелері;
- бастапқы әскери әзірлеу бойынша нормативтік құжаттар.

білу:

- ҚР-ның Конституциясының негізгі ережелері, заң актілерінің тағы басқалары, әскери құрылыстың төңірегіндесі және отанның қорғауының ҚРның заңдары, ҚРның үкіметінің қаулылары операция жасауға дәлел келтірген;
- іс жүзіндесі бастапқы әскери әзірлеу бойынша нормативтік құжаттарды талапты қолдану;
- бастапқы әскери әзірлеуді үйренуді ұйымның қазіргі педагогикалық технологияларымен білу.

жаттығу дағдыларын алу:

- әскери қызметтерге шақырылатындар және әскерге шақырылатындардың әзірлеуі бойынша
- егу бойынша қажеттіліктегі қатты сенімі жиіленеміз Отан тіккен;
- әскери-патриоттықтар және оқушылардың интернационалдық тәрбиесіне арналған жұмыстардың ұйымдары үшін әдістемелік және дидактикалық материалдың өңдеуі бойынша.

Айрықша деректемелер

Осы пәнді оқу кезінде алынған білімдер келесі пәндерді меңгеруі барысында қолданылады:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
1. Мамандыққа жүргізу	Жоодағы процесстің оқу-тәрбиелігімен ұйым Жоғары оқу орынындағы оқу процессін ұйымдастырудың жүйелері
2. Бастапқы әскери әзірлеу (мектеп курсі)	Қазақстан, саппен жүру дайындығының республиканың қарулы күштерінің жарғылары.
3. Мемлекет және құқықтың негіздері	Мемлекет және азаматтардың әскери міндетінің қорғауы туралы Қазақстан республикасының Конституциясы
4. ҚРҚК жалпы әскери жарғылар	Әскери бөлімнің Жауынгерлік туы туралы жалпы ереже, жағдай, әскери антты мәтін

Тұрақты деректемелер

Саптық дайындық пәнінің зерттеу алған білімдер келесі пәндердің игеруінде қолданылады: «Тәрбиені әскери-патриоттықтың негіздері, бәдтің сабақ беруін әдістеме, әскери педагогиканың негізі және психология».

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сыйымдылығы, сағат саны			
	Дәріс	Практ. саб.	ОСӨЖ	СӨЖ
1. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының саптық жарғысы.	4	2	6	6
2. Саптық тәсілдер, қарумен және қарусыз қозғалыс жасау.	4	2	6	6
3. Саптық тәсілдер және қарумен қозғалыс.	4	3	8	8
4. Әскери сәлемдесуді орындау, саптан шығу және сапқа қайта тұру. Бастыққа келу және одан кету.	4	2	5	5
5. Бөлімшенің, взводтың, ротаның, батальонның және бригаданың (полктің) жаяу тәртіптегі саптары.	4	2	5	5
6. Взводтың, ротаның, батальон мен бригаданың (полктің) машиналардағы саптары.	3	1	5	5
7. Бөлімшелер жеке құрамының ұрыста жаяу тәртіппен іс-қимыл жасау кезіндегі қозғалыс әдістері мен тәсілдері.	3	2	5	5
8. Жаяу тәртіппен саптық байқау. Ротаның байқауы.	4	1	5	5
Барлығы	30	15	45	45

Оқытушы мен студенттің өздік жұмысының тақырыптық жоспары

ОСӨЖ тақырып аты	Сабақтың мақсаты	Сабақтың өту түрі	Сабақтың құрамы	Ұсынылған әдебиеттер
1 тақырып. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының саптық жарғысы.	«Соғыс және бейбітшілік» ұғымын философиялық және жалпы ғылыми деңгейде түсіндіру. Мемлекетті қарулы қорғау қажеттілігі жайлы	Семинар	Глоссарий құру	[1], [2], [3], [5]
2 тақырып. Саптық тәсілдер, қарумен және қарусыз қозғалыс жасау.	Ұйымның құрылымын үйрену және ҚР ҚК мемлекетті қорғау бойынша мүмкіндігі	Семинар	Реферат қорғау	[1], [3], [5], [6], [16], [17]
3 тақырып. Саптық тәсілдер және қарумен қозғалыс.	ҚР ҚК заңнамалық базасын бекіту	ҚР заңдарын үйрену	ҚР ҚК заңнамалық базасы б-ша анықтамалық альбом құру	[7], [8], [9]
4 тақырып. Әскери сәлемдесуді орындау, саптан шығу және сапқа қайта тұру. Бастыққа келу және одан кету.	ҚК қорғану мүмкіндігін нығайтудың және дамытудың әдістемелік негізін анықтау	Дөңгелек үстел	Мемлекеттің қорғаныс саясаты туралы бірыңғай түсінігін жасау	[1], [4], [5], [6], [7], [8],[16], [17]
5 тақырып. Бөлімшенің взводтың, ротаның, батальонның және бригаданың (полктің) жаяу тәртіптегі саптары.	Азаматтарды шұғыл әскери қызметке шақыруға дайындаудың оқыту түрлері мен әдістері	Практикалық жұмыс	Жүріс-тұрысты үрену	[1], [2], [4], [8]

6 тақырып. Взводтың, ротаның, батальон мен бригаданың (полктің) машиналардағы саптары.	ҚР ҚК әскери доктринасының бөлімдерін кәсіби негізге ауыстыруын үйрену	Дөңгелек үстел	ҚК кәсіби негізге өтетін құқықтық дәлелдеу базасын жасау	[6], [7], [8], [9], [12]
7 тақырып. Бөлімшелер жеке құрамының ұрыста жаяу тәртіппен іс-қимыл жасау кезіндегі қозғалыс әдістері мен тәсілдері.	БӘД бағдарламасымен танысу	Практикалық жұмыс	БӘД бойынша типтік оқу бағдарламасымен жұмыс	[4], [5], [8]
8 тақырып. Жаяу тәртіппен саптық байқау. Ротаның байқауы.	Оқитындардың психологиялық дайындығының әдісін үйрену	Семинар	Жеке жоспар жасау	[2], [3], [4,5]

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптары

1. ҚР Президентінің ҚР ҚК және қорғаныс туралы қаулысы, Конституция, Заңы
2. Азаматтардың міндеттері.
3. Бастапқы әскери дайындықтың жағдайы.
4. БӘД өткізу жоспары, мазмұны мен міндеті.
5. Азаматтарды әскери қызметке дайындау
6. Азаматтарды тіркеудің тәртібі.
7. ҚР әскери доктринасының әскери – политикалық мәні
8. Қарулы қорғаныстың әскери мәні.
9. ҚР-ның әскери қауіпсіздігінің әскери – экономикалық қамтамасыз ету.
10. ҚР ҚК – ның қазіргі кездегі жағдайы. ҚК – дің мемлекеттік орны мен ролі.

1.11 Студенттердің білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Сандық бағалау эквиваленттері	Менгерілген білімдердің проценттік мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
F	0	30-49	Қанағаттанарлықсыз
Z	0	0-29	

«А» (өте жақсы) деген баға, студент семестр барысында пәннің барлық бағдарламалық сұрақтары бойынша өте жақсы білім көрсеткен, сонымен қатар, өздік жұмыс тақырыптары бойынша жиі аралық білімін тапсырған, оқылатын пән бойынша негізгі бағдарлама бойынша теориялық және қолданбалы сұрақтарды оқуда дербестік көрсете білген жағдайда қойылады.

«А-» (өте жақсы) деген баға негізгі заңдар мен процестерді, ұғымдарды, пәннің теориялық сұрақтарын жалпылауға қабілетін өте жақсы меңгеруін, аудиториялық және дербес жұмыс бойынша аралық тапсырмалардың жиі тапсырылуын болжайды.

«В+» (жақсы) деген баға, студент пәннің сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды көбінесе «өте жақсы» және кейбіреулерін «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В» (жақсы) деген баға, студент, пәннің нақты тақырыбының негізгі мазмұнын ашатын сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды уақытында «өте жақсы» және «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В-» (жақсы) деген баға студентке, егер ол аудиториялық қалай болса, дәл солай СӨЖ тақырыптары бойынша пәннің теориялық және қолданбалы сұрақтарына жақсы бағытталады, бірақ семестрде аралық тапсырмаларды жиі тапсыратын және пән бойынша семестрлік тапсырмаларды қайта тапсыру мүмкіндігіне ие болған жағдайда қойылады.

«С+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «жақсы» және «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С-» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша жалпы мағлұматтандырылған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және аудиториялық сабақтар мен СӨЖ бойынша білімі төмен, сондай-ақ, сабақтар босатқан жағдайда қойылады.

«F» (қанағаттанарлықсыз) деген баға студент, СӨЖ және сабақтардың түрлері бойынша теориялық және практикалық білімнің төмен деңгейіне де

ие емес, сабақтарға жиі қатыспайтын және уақытында семестрлік тапсырмаларды тапсырмайтын жағдайда қойылады.

«Z» (қанағаттанарлықсыз) деген баға студент, СӨЖ және сабақтардың түрлері бойынша теориялық және практикалық білімнің төмен деңгейіне де ие емес, сабақтардың жартысынан көп қалатын және семестрлік тапсырмаларды ұсынбаған жағдайда қойылады.

Аралық бақылау оқытудың 7-ші, 14-шы апталарында жүргізіледі және бақылаудың келесі түрлерінен шыға отырып, ұйымдастырылады:

Бақылау түрі	% -тік мәні	Оқытудың академиялық кезеңі, апта															Барлығы, %	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Дәріс конспектісі және қатысу	15	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	15
Практикалық сабақта ауызша сұрау	20	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	20
СӨЖ тапсырмасын орындау	15	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	15
Тақырыптық тестілеу	10							*								*	10	
Емтихан	40																40	
Барлығы (аттестация бойынша)	60							30								30	60	
Барлығы	100																100	

1.12. Саясат және рәсімдер

«Саптық дайындық» пәні кезінде келесі ережелерді сақтауды сұраймын:

1. Сабаққа қалмай келіп отыру.
2. Орынсыз себептермен сабаққа қатыспау.
3. Қатынаспаған сабақтардың материалдарын орнына келтіру.
4. Семинар сабақтарына әрдайым дайындалып отыру.
5. Оқулықтармен, сондай-ақ арнаулы әдебиетпен жұмыс істей білу.
6. Оқу барысында шығармашылық белсенділік білдіру.
7. Емтихан тапсырудың негізгі шарты көрсетілген жұмыстардың барлығын орындау болып табылады.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз етілгендігі

Автордың аты-жөні	Оқу-әдістемелік әдебиеттің аталуы	Баспа басылып шығатын күні	Даналар саны	
			кітапханадағы	кафедрадағы
Негізгі әдебиеттер				
	Общевоинские Уставы Вооружённых Сил Республики Казахстан	Алма-Аты, 2007 г.	-	18
Брысин П.М. М.П.Калинин	Методика Начального военного обучения	«Высшая школа», 1990г.	-	1

Автордың аты-жөні	Оқу-әдістемелік әдебиеттің аталуы	Баспа басылып шығатын күні	Даналар саны	
			кітапханадағы	кафедрадағы
П.М.Брысин, М.П.Калинин	Проведение занятий по Начальной военной подготовке	«Высшая школа», 1990г.	-	1
	Учебник НВП 10-11 классах	Алма-Аты, 2000г	-	1
С.Х.Дошаков, С.Т.Каргин	Основы Начальной военной подготовки	Учебное пособие, 2002г	-	1
С.Х.Дошаков, С.Т.Каргин	Основы военной психологии и педагогики	Учебное пособие, 2003г.	-	1
И.Г. Назимка, Ф.Е. Штыкало,	Методика Начального военного обучения	1987г.	-	1
П.М.Брысин, М.П.Калинин	Проведение занятий по начальной военной подготовке	1990г.	-	1
	Конституция РК	1995г. ст.36.	-	1
Қосымша әдебиеттер				
С.Т. Каргин, С.Б.Кузнецов	Организация педагогического процесса военной кафедры в условиях кредитной системы обучения	Учебное пособие, 2007г	10	50

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Жұмыс түрі	Тапсырманың мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі
Дәріске қатысу	Дәріс сабағына дайындалу	Силлабустың материалдары	Апта	Ағымдық	1-15 апта
Практикалық сабақ	Практикалық сабақтарға дайындалу	1-6 дәріс материалдарының әдебиеттері	Сабақ кестесі бойынша	Ағымдық	1-15 апта
СӨЖ тапсырмасын орындау	Қосымша материалдар жинақтап қарастыру	Кітапхана қоры	Апта	Ағымдық	1-15 апта
Тест жүргізу	Кафедрадағы тесттер базасынан алып орындау	Дәріс конспектілері, сабақ материалдары	1 біріккен сағаттар	Аралық	7, 14 апта
Емтихан	Пән материалдарын меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттердің жалпы тізімі	1 біріккен сағаттар	Қорытынды	Сессия кезеңінде

Өзін өзі бақылауға арналған сұрақтар

1. ҚР әскери саясатының жалпы міндеттері
2. Мемлекеттің әскери қауіпсіздігі – бұл...
3. Әскери присяга. Моральдік – жауынгерлік қасиет
4. ҚР ҚК қандай әскер түрлері құрайды?
5. ҚР ҚК сап түзеу әдеттері
6. Қорытынды, ҚК – ге мемлекеттік маңызды сұрақтарды жүктеу

7. Ұжымдық қауіпсіздік келісім шарты. Оның біздің мемлекеттегі саяси мағынасы

8. Төменгі интенсивтілік мәселесі, оны айқындайтын қасиеттер.

9. Орташа интенсивтілік мәселесі

10. Жоғары интенсивтіліктің ерекшеліктері

11. Әскери қызмет өтеудің уақыты

12. «Отанға қызмет ету», «Патриотизм», «ҚР азаматтарының міндеті»

ұғымдарының ұқсастығы

13. Қазақ батырларының ерліктері

14. ҚР әскери оқу орындары

15. ҚР ҚК - не жүктелген дәстүрлер

16. ҚР – ның фашистік Германияны жеңудегі атқарған ролі

